

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME PRISTUPNIKA ILI PRISTUPNICE:	GORAN SCHMIDT		
Naziv studija:	Poslijediplomski doktorski studij <i>Jezikoslovje</i>		
Matični broj studenta:			
Odobravanje teme za stjecanje doktorata znanosti: (staviti križić u polje)	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca:	Blanka i Miroslav Šmit		
Datum i mjesto rođenja:	11. svibnja 1982. u Osijeku		
Adresa:	Vijenac hrvatske republike 13, 31550 Valpovo		
Telefon/mobitel:	099 8359535		
e-pošta:	gschmidt@ffos.hr		
ŽIVOTOPIS PRISTUPNIKA/PRISTUPNICE			
Obrazovanje (kronološki od novijeg k starijem datumu):	2006. upisuje poslijediplomski doktorski studij „Jezikoslovje“ na Filozofskom fakultetu u Osijeku 2005. diplomirao engleski jezik i književnost i njemački jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Osijeku		
Radno iskustvo (kronološki od novijeg k starijem datumu):	2006. - Filozofski fakultet Osijek - asistent na Odsjeku za engleski jezik i književnost, katedra za primijenjenu lingvistiku 2005.-2006. Srednja škola Valpovo - profesor engleskog i njemačkog jezika		

	<p>ZNANSTVENI RADOVI (ČLANCI)</p> <p>Schmidt, Goran and Marija Omazić (in press). "Time metaphors in English and Croatian. A corpus-based case study". In Mario Brdar, Marija Omazić, Višnja Pavičić Takač, Tanja Gradečak-Erdeljić, Gabrijela Buljan, eds. <i>Space and time in language</i>. Frankfurt am Main: Peter Lang.</p> <p>Schmidt, Goran and Mario Brdar (in press). "Variation in the Linguistic Expression of the Conceptual Metaphor LIFE IS A GAMBLING GAME in English and Croatian and its Possible Cultural Implications". In Milena Žic Fuchs, Ida Raffaelli and Mario Brdar, eds. <i>Cognitive Linguistics Between Universality And Variation</i>. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Press.</p> <p>Omazić, Marija; Goran Schmidt and Romana Čaćija (2009) "The Role of Cognitive Mechanisms – Conceptual Metaphor and Metonymy in the Translation Process". In Mario Brdar, Marija Omazić and Višnja Pavičić Takač, eds. <i>Cognitive Approaches to English: Fundamental, Methodological, Interdisciplinary and Applied Aspects</i>. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.</p> <p>Schmidt, Goran (2008) „Polysemy in Translation. Selecting the Right Sense“. In Vladimir Karabalić and Marija Omazić, eds. <i>Istraživanja, izazovi i promjene u teoriji i praksi prevođenja</i>. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet.</p> <p>Omazić, Marija and Goran Schmidt (2008) "Polysemy in phraseology". In María Álvarez de la Granja, ed. <i>Lenguaje figurado y motivación. Una perspectiva desde la fraseología. Studien zur romanischen Sprachwissenschaft und interkulturellen Kommunikation</i>. (Vol. 41). Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien.</p>
Popis radova:	<p>PRIJEVODI</p> <p>Bojowald, Martin. <i>Što je bilo prije velikog praska</i> (u tisku). Zapršić: Fraktura (naslov izvornika: <i>Zurück vor den Urknall</i>)</p> <p>Kušen, Dražen i Zdravko Ebling (2007.) <i>Gradska liga protiv raka Osijek. 40 godina</i>. Osijek. (prijevod sažetka na engleski jezik)</p> <p>On i njegov čovjek (JM Coetzee's Nobel lecture, He and his man, Guardian Unlimited); Dagens Nyheter – Kultur, ekskluzivni intervju s J.M.. Coetzeem (DN Kultur, An exclusive interview with JM Coetzee); Christopher Hope: Susret izgubljenih duša (C.Hope, Meeting of Lost Souls). KNJIŽEVNA REVIIA, br. 1-2, 2006., Ogranak Matice hrvatske Osijek</p>

Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima:	<p>2010., 20.-22.svibnja, Osijek HDPL. Proučavanja diskursa i dijaloga između teorije, metoda i primjene</p> <p>2009., 21.-23 svibnja HDPL. Prostor i vrijeme u jeziku: jezik i vrijeme u prostoru</p> <p>2008., 30. rujna -1.listopada, Dubrovnik Cognitive Linguistics between Universality and Variation</p> <p>2008., 22.-24.svibnja, Osijek HDPL. Lingvistika javne komunikacije</p> <p>2007., 2.-3. studenoga, Edinburgh (Velika Britanija) TIPCITI. The Third International Postgraduate Conference in Translation and Interpreting.</p> <p>2007., 18.-19. listopada, Osijek 30 YESO. An international conference to mark the 30th anniversary of English studies at Josip Juraj Strossmayer University, Osijek. Cognitive Approaches to English.</p> <p>2006., 19.-22. rujna, Santiago de Compostela (Španjolska) CIFP2006. International Conference on Phraseology and Paremiology</p>
---	---

NASLOV PREDLOŽENE TEME

Hrvatski:	Kognitivno-lingvistički pristup prevodenju metafora s engleskog na hrvatski jezik
Engleski:	A Cognitive-linguistic Approach to the Translation of Metaphor from English into Croatian
Jezik na kojem će se pisati rad:	engleski

OBRAZLOŽENJE TEME

Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno. 1000 znakova s praznim mjestima):	<p>Ovaj rad ima za cilj primjeniti teoriju konceptualne metafore na istraživanje prevodenja metafora. Metodološki pristup ovom istraživanju je deskriptivan te usmjeren na proizvod. Izvršit ćemo komparativnu analizu nekoliko ciljnih tekstova istog izvornog teksta. Korpus se sastoji od izvornika romana Oscara Wilea <i>The Picture of Dorian Gray</i>, i tri različita hrvatska prijevoda. U izvorniku ćemo identificirati metaforičke izraze te ih klasificirati koristeći novu, vlastitu tipologiju. Kako bismo objasnili motiviranost različitih prevoditeljskih postupaka u prevodenju metafora, analizirat ćemo identificirane metaforičke izraze u izvorniku i prevoditeljska rješenja s obzirom na parametre poput: konvencionalnosti, kognitivne funkcije, prirode i općenitosti metafore, te druge relevantne parametre. Međusobnom usporedbom različitih prijevoda dobit ćemo dijakronijsku sliku, koja odražava promjene prevoditeljske norme tijekom vremena. Utvrdit ćemo koji tipovi metafora predstavljaju problem za prevodenje i zašto te potražiti moguća rješenja.</p>
--	--

Sažetak na engleskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):	<p>This paper's main objective is to apply the Conceptual Metaphor Theory to a research of metaphor translation. The methodological approach is descriptive and product-oriented. A comparative analysis of several target texts of the same source text is carried out. The corpus consists of Oscar Wilde's novel <i>The Picture of Dorian Gray</i> and three different Croatian translations. Metaphoric expressions in the ST are identified and classified according to our own, new typology. In order to account for the motivation for the different translational solutions in translating metaphors, the identified metaphorical expressions and the translational solutions are analyzed for parameters such as: conventionality, cognitive function, the nature and generality of metaphor, as well as other relevant factors. By mutual comparison of the different target texts a diachronic picture that reflects the development of the translational norm through time is obtained. The types of metaphor that pose a problem for translation are identified and possible solutions are sought after.</p>
---	--

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Metafore kao predmet istraživanja u okviru znanosti o prevodenju prisutne su od sredine sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća (npr. Dagut, 1976)¹. Glavna područja interesa bila su pitanje prevodivosti (translatability) i metode transfera. Predlagane su različite prijevodne procedure, a problemu prevodenja metafora pristupalo se kako s normativnog aspekta (Newmark, 1981) tako i s deskriptivnog (van der Broeck, 1981; Kjär, 1988; Kurth, 1995; Toury, 1995;)².

U translatološkim radovima metafore se uglavnom shvaćaju na tradicionalan način, kao retoričke figure čija je funkcija ornamentacija teksta. Većinom se koristi terminologija semantičkih teorija koja potječe još od Richardsa iz 1936.: 'image' ili 'vehicle' za konvencionalnog referenta, 'object' ili 'topic' za stvarnog referenta i 'sense', 'ground' ili 'tenor' za sličnosti odnosno analogije između njih. Neki autori, npr. van der Broeck (1981), ukazuju na faktore kao što su konvencionalnost i kulturna uvjetovanost metafore.

1980. godine Lakoff i Johnson iznose shvaćanje prema kojemu metaforički izrazi nisu samo ornamentalne govorne figure, nego manifestacije ljudskih kognitivnih procesa. Metaforički izrazi upućuju na postojanje kognitivnih mehanizama koji se nazivaju konceptualnim metaforama. Još je van der Broeck (1981) pravilno ustvrdio da za potpuni opis metafore u translatologiji nedostaje upotrebljiva definicija metafore. Međutim, teorija konceptualne metafore sve donedavno nije imala odjeka u znanosti o prevodenju. Među prvim znanstvenicima koji su primijenili teoriju konceptualne metafore u translatologiji su Schäffner (1997, 1998, 2004); Stienstra (1993); Cristofoli et al. (1998); Al-Harrasi (2000)³. Poticaji dolaze i iz redova kognitivnih lingvista, poglavito iz radova Zoltana Kövecsesa (2004).

Cilj je ovoga rada primijeniti kognitivno-lingvističke spoznaje o metafori u istraživanju prevodenja metafora.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Literature o prevodenju metafora ima razmjerno malo. Relevantni su radovi Daguta (1976)⁴, van der Broecka (1981), Newmarka (1981), a u novije vrijeme Goatlya (1997)⁵, Kövecsesa (2004) i Schäffner (2004).

Sve do pojave teorije konceptualne metafore (Lakoff i Johnson, 1980) metafora se smatrala govornom figurom čija je funkcija ornamentalna. U diskursu o metaforama koristili su se termini koji se koriste u semantičkim teorijama. Newmark (1981) objašnjava te termine na primjeru *rooting out the faults (iskorijeniti nedostatke)*: predmet ('object') koji se opisuje metaforom je *faults (nedostaci)*, slika ('image') pomoću koje se taj predmet opisuje je *rooting up weeds (čupati korov)*, metafora tj. riječi koje se koriste u slici su *rooting out (čupati tj. iskorijeniti)*, a smisao ('sense') koji govori u kojim aspektima su predmet i slika slični je: a) eliminirati i b) učiniti to uz ogroman napor. Newmark nadalje s normativnog stajališta tvrdi da nije dovoljno tu metaforu prevesti glagolom kao što je *eliminirati*, osim ako ta fraza ima marginalnu važnost u tekstu. I van der Broeck (1981) u tom smislu razlikuje funkcionalno relevantne od dekorativnih metafora. Različiti autori predlažu različite procedure za prevodenje metafora, npr. van der Broeck predlaže tri teoretske

¹ vidi Schäffner, 2004.

² ibid.

³ ibid.

⁴ ibid.

⁵ ibid.

mogućnosti 'sensu stricto', supstituciju i parafrazu. On govori o pitanju prevodivosti metafora, u ovisnosti o a. konvencionalnosti metafore (privatne, konvencionalne i leksikalizirane m.), b. funkcionalnoj relevanciji i c. normama. Za razliku od deskriptivnog okvira van der Broecka, Newmark preskriptivno razlikuje 5 tipova metafora i čak 7 različitih prijevodnih procedura.

Pojavom teorije konceptualne metafore (Lakoff i Johnson, 1980) dobivamo novi okvir za istraživanja prevodenja metafora. Valja razlikovati konceptualne metafore od metaforičkih izraza. Konceptualna metafora definira se kao shvaćanje jednog (apstraktog) koncepta kroz pojam drugog (konkretnog) koncepta (npr. u konceptualnoj metafori LJUBAV JE FIZIČKO JEDINSTVO shvaćamo apstraktni pojam ljubavi putem konkretnog pojma fizičkog jedinstva). Konceptualne se metafore ostvaruju u jeziku kao metaforički izrazi (npr. *Ona je moja bolja polovica, sjediniti se u ljubavi, mi smo kao jedno, jedna duša a nas dvoje* itd.). Ili, gledajući iz obrnute perspektive, metaforički izrazi u jeziku upućuju na postojanje konceptualne metafore u našoj svijesti.

U svjetlu ove teorije Kövecses (2004) utvrđuje sljedeće mogućnosti prevođenja metafora (pojednostavljen): 1. zadržava se isti izraz i ista konceptualna metafora 2. izraz se zamjenjuje drugim uz zadržavanje iste konceptualne metafore 3. koristi se drugi izraz i druga konceptualna metafora, ali sa približno istim figurativnim značenjem 4. metaforički izraz zamjenjuje se drugim metaforičkim izrazom s različitim značenjem 5. metaforički izraz zamjenjuje se nemetaforičkim izrazom. Na ovaj način moguće je napraviti vrlo sustavnu usporedbu izraza neke konceptualne metafore u različitim jezicima. Posebno su zanimljivi slučajevi kod kojih se metaforički izraz ne može doslovno prevesti te u prijevodu dolazi do manjih ili većih izmjena dotičnog izraza, jer takvi slučajevi otkrivaju lingvističke i kulturne razlike između dvaju jezika.

Tourjjeva (1995)⁶ analiza uključuje i obrnutu situaciju, tj. identifikaciju metaforičkih izraza u cilnjom tekstu i usporedbu s odgovarajućim strukturama u izvornom tekstu, iz čega proizlaze još dvije mogućnosti: 1) u CT-u se pojavljuje metafora, dok je IT-u korespondirajuće značenje izraženo doslovno, nemetaforički i 2) u CT-u se pojavljuje metafora bez ikakve lingvističke motivacije u IT-u (*zero into metaphor*).

Kontrastivnom analizom prijevoda metaforičkih izraza dobivamo uvid u sličnosti i razlike između jezika i kultura. Ponekad i male razlike u izrazu metafore mogu ukazati na puno veće razlike u kulturi (Kövecses, 2004). Stoga Kövecses s pravom zaključuje da metafore nisu samo kognitivno već i kulturno uvjetovane, tj. da su u metafori kognitivni i kulturni aspekt sjedinjeni u jedinstveni konceptualni kompleks. Nadalje, takvom se analizom mogu utvrditi norme prevođenja koje vrijede za određenu kulturu prevođenja u određenom vremenu. Posebno se to odnosi na Tourjjevu inicijalnu normu, tj. njegovu dihotomiju između prikladnosti (eng. *adequacy*, usmjerenošć ka izvornom tekstu i kulturi) i prihvatljivosti (eng. *acceptability*, usmjerenošć ka cilnjom tekstu i kulturi)⁷. Konačno, kognitivni pristup metafori omogućuje drukčiji odgovor na pitanje prevodivosti metafora. Prevodivost nije više pitanje individualnih metaforičkih izraza, već se veže s razinom konceptualnih sustava izvornog i ciljnog jezika što nas dovodi do pitanja prevodivosti općenito (Schäffner, 2004).

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Ciljevi:

- primijeniti kognitivno-lingvističke spoznaje o metafori na istraživanje prevođenja metafora.
- razviti precizniju i točniju tipologiju prevoditeljskih postupaka u prevođenju metafora kombiniranjem teorije konceptualne metafore i postojećih tipologija u znanosti o prevođenju
- objasniti (jezičnu i izvanjezičnu) motiviranost i implikacije različitih prevoditeljskih postupaka u prevođenju metafora
- utvrditi koji tipovi metafora predstavljaju problem za prevođenje i zašto te pronaći rješenje
- utvrditi razvoj norme koja se tiče prevođenja metafora u hrvatskoj kulturi prevođenja
- opisati eventualne kulturno-razlike između angloameričke i hrvatske kulture koje proizlaze iz razlika u konceptualnim sustavima tih dvaju jezika, tj. kultura
- ispitati ulogu i značaj teorije konceptualne metafore u obrazovanju prevoditelja i dati smjernice za prevođenje metafora

Hipoteze:

- 1) primjenom teorije konceptualne metafore u istraživanju prevođenja metafora moguće je:

⁶ vidi Schäffner, 2004

⁷ vidi van der Broeck, 1981. Kada je riječ o usmjerenošći prema IT-u odnosno CT-u, različiti autori koriste različite termine, npr. Nida razlikuje formalnu i dinamičku ekivalenciju, Newmark semantičko i komunikativno prevođenje, Venuti strategije domestikacije (*domestication*) i forenizacije (*foreignization*) itd. Iako se ti termini pojavljuju u kontekstima vrlo različitih teorija i definirani su na različite načine, svi se oni baziraju na stoljetnoj dihotomiji između principa vjernosti (fidelity, faithfulness), koji rezultira tzv. vjernim prijevodom, i prozirnosti (transparency), koji rezultira tzv. idiomatskim prijevodom.

- a. ostvariti potpuniji uvid u problematiku prevodenja metafora
  - b. identificirati probleme u prevodenju metafora i ponuditi adekvatno rješenje
- 2) teorija konceptualne metafore trebala bi biti uključena u kurikulum obrazovanja prevoditelja, jer bi im to omogućilo adekvatnije prevodenje metaforičkih izraza
- 3) analiza prijevoda metaforičkih izraza u nekom tekstu može poslužiti kao indikator za utvrđivanje autorstva tj. plagiranja prijevoda

Materijal, metodologija i plan istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Metodološki pristup ovom istraživanju je deskriptivan (eng. *descriptive translation studies* ili DTS) te usmjeren na proizvod (eng. *product-oriented approach*). Prema Holmesu⁸, istraživanje prijevoda može biti usmjeren na (1) proizvod, (2) funkciju (3) proces prevodenja. Deskriptivna znanost o prevodenju koja je usmjeren na proizvod istražuje postojeće prijevode. To može biti opis ili analiza pojedinačnih parova IT-CT ili komparativna analiza nekoliko CT-ova istog IT-a (na jednom ili više ciljnih jezika). Te studije manjih razmjera mogu se objediti u veći korpus analiziranih prijevoda prema određenom vremenskom periodu, jeziku ili tipu teksta/diskursa. Studije većih razmjera mogu biti dijakronijske ili sinkronijske i, prema Holmesovim predviđanjima, „jedan od konačnih ciljeva DTS-a usmjerenog na proizvod mogla bi biti opća povijest prevodenja – kako god ambiciozno takav cilj izgledao u ovom trenutku“. Za razliku od usmjerenosti na proizvod, usmjerenost na funkciju podrazumijeva opis funkcije prijevoda u ciljnoj sociokulturi. Usmjerenost na proces pak podrazumijeva istraživanja psihologije prevodenja, tj. onoga što se događa u glavi prevoditelja tijekom procesa prevodenja.

Metodologija ovog rada se temelji na komparativnoj analizi nekoliko ciljnih tekstova istog izvornog teksta. Korpus se sastoji od:

(IT) izvornika romana Oscara Wilda *The Picture of Dorian Gray*, prvi put objavljenoga 1891. godine, i tri različita hrvatska prijevoda:

- (CT1) Oscar Wilde, *Dorian Gray*, preveo dr. Artur Schneider, objavljen 1920.,
- (CT2) Oscar Wilde, *Slika Doriane Graya*, preveo Zlatko Gorjan, objavljen 1953., i
- (CT3) Oscar Wilde, *Slika Doriane Graya*, preveo Zdenko Novački, objavljen 1987. godine.

Pored usporedbe pojedinačnih prijevoda s originalom (CT1:IT, CT2:IT, CT3:IT) rad s više različitih prijevoda omogućuje nam i njihovu međusobnu usporedbu (CT1:CT2:CT3). Budući da su tri prijevoda koja ćemo analizirati nastala u trima različitim vremenskim razdobljima (u razmacima od oko 35 godina), njihovom međusobnom usporedbom dobivamo dijakronijsku sliku, koja odražava promjene prevoditeljske norme tijekom vremena.

Sve tekstove ćemo poravnati na razini rečenice koristeći kompjutorski software *Wordsmith Tools*. U izvornom tekstu ćemo identificirati metaforičke izraze te ih usporediti s prevoditeljskim rješenjima u CT1, CT2 i CT3. Nakon toga ćemo klasificirati različita prevoditeljska rješenja koristeći tipologiju koja je kombinacija Touryjeve⁹ i Kövescesove (2004) tipologije. Rezultate ćemo i kvantitativno obraditi.

Toury navodi 6 mogućnosti prevodenja metafora:

1. metafora -> metafora
2. metafora -> različita metafora
3. metafora -> nemetafora
4. metafora -> 0 (brisanje)
5. nemetafora -> metafora
6. 0 -> metafora

Kövesces uzima u obzir sljedeće parametre: (a) korišteni jezični oblik, (b) doslovno značenje izraza, (c) figurativno značenje izraza, (d) konceptualna metafora kao baza. Svaki od navedenih parametara može u dva jezika biti ili isti ili različit (*same* ili *different*, S ili D). S obzirom na to, moguće su sljedeće mogućnosti prevodenja metafora (koje Kövesces naziva *patterns*) :

1. DSSS – doslovan prijevod

⁸ u Munday, 2001: 11

⁹ u Prunč, 2002: 244

2. DDSS – drugi izraz u okviru iste konceptualne metafore
3. DDSD – različita konceptualna metafora s približno istim značenjem
4. DDDD – različita konceptualna metafora s različitim značenjem

Jedna mogućnost kombinacije Touryjeve i Kövecsesove tipologije daje sljedeću tipologiju:

1. metafora -> metafora
  - a. doslovan prijevod (DSSS)
  - b. doslovan prijevod + dopuna (DSSS+)
  - c. drugi izraz u okviru iste konceptualne metafore (DDSS)
  - d. poredba + objašnjenje
2. metafora -> različita metafora
  - a. isto značenje (DDSD)
  - b. različito značenje (DDDD)
3. metafora -> nemetafora (parafraza)
4. metafora -> 0 (brisanje)
5. nemetafora -> metafora
6. 0 -> metafora

Prednost naše tipologije u odnosu na Touryjevu je u tome što ona uključuje i kognitivni element, tj. primjenjuje teoriju konceptualne metafore.

U sljedećem koraku moguća je još finija klasifikacija s obzirom na sljedeće parametre (Kövesces, 2004): i. stupanj jezične elaboracije (broj izraza vezanih uz određenu konceptualnu metaforu), ii. vrsta jezičnog izraza (riječ, fraza, kompleksnija sintaktička konstrukcija), iii. stupanj konvencionalnosti (kontinuum od konvencionalnih do kreativnih metafora), stupanj specifičnosti (npr. dolar – novac – vrijedna roba), doseg metafore (broj ciljnih domena vezanih uz određenu izvornu domenu).

Kako bismo objasnili motiviranost različitih prevoditeljskih postupaka u prevodenju metafora, analizirat ćemo identificirane metaforičke izraze u izvorniku i prevoditeljska rješenja s obzirom na parametre poput: konvencionalnosti (konvencionalna ili nekonvencionalna metafora tj. metaforički izraz), kognitivne funkcije (strukturne, ontološke ili orientacijske), prirode (*proposition-based* ili *image-based*) i općenitosti metafore (opća razina ili specifična razina), te druge relevantne parametre, poput upotrebe odnosno funkcije metaforičkog izraza u tekstu. Ispitat ćemo i ulogu individualnog stila prevoditelja u izboru određene prijevodne procedure.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

- nova tipologija prevoditeljskih postupaka u prevodenju metafora
- objašnjenje motiviranosti i implikacija različitih prevoditeljskih postupaka u svjetlu teorije konceptualne metafore
- identifikacija problema u prevodenju metafora i njihovo rješenje
- preliminarni prikaz razvoja norme u prevodenju metafora u Hrvatskoj
- praktična primjenjivost rezultata istraživanja: a. u kritici prijevoda (evaluacija, kontrola kvalitete, pogreške),
b. u didaktici obrazovanja prevoditelja (kompetencija, kurikulum, poduka/obuka/vježbe)

Popis citirane literature (maksimalno 15 referenci)

- Alvarez, A. (1993). On translating metaphor. *Meta* 38 (3), 479-490
- Baker, M. (1995). Corpora in translation studies: An overview and suggestions for future research. *Target* 12 (2), 223-44
- Baker, M. (ed.) (1998). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London: Routledge.
- Boys-Stones, G.R. (ed.) (2003). *Metaphor, Allegory and the Classical Tradition: Ancient Thought and Modern Revisions*. Oxford, New York etc.: Oxford University Press
- Gentzler, E. (2000). Metaphor and Translation. In Classe, O. (ed.) *Encyclopedia of Literary Translation into English. Volume 2, M-Z*. London, Chicago: Fitzroy Dearborn Publishers.
- Kövesces, Z. (2002). *Metaphor: A Practical Introduction*. Oxford, New York, etc.: Oxford University Press.
- Kövesces, Z. (2004). *Metaphor in Culture. Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.

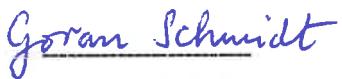
- Kurth, E. (1995). *Metaphernübersetzung: dargestellt an grotesken Metaphern im Frühwerk Charles Dickens in der Wiedergabe deutscher Übersetzungen*. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien: Peter Lang.
- Lakoff, G., Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. (+ Afterword, 2003). Chicago, London: The University of Chicago Press.
- Lakoff, G., Turner, M. (1989). *More than Cool Reason. A Field Guide to Poetic Metaphor*. Chicago, London: The University of Chicago Press.
- Munday, J. (2001). *Introducing translation studies*. London/New York: Routledge.
- Newmark, P. (1981). *Approaches to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- Ortony, A. (ed.) (1993). *Metaphor and Thought*, 2nd ed. Cambridge, New York, Melbourne: Cambridge University Press. First published 1979
- Prunč, E. (2002): *Einführung in die Translationswissenschaft. Band 1: Orientierungsrahmen*. Graz: Institut für Translationswissenschaft.
- Schäffner, C. (2004). Metaphor and translation: some implications of a cognitive approach. *Journal of Pragmatics* 36, 1253-1269.
- Van der Broeck, R. (1981). The limits of translatability exemplified by metaphor translation. *Poetics Today* 2, 73-87

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da nisam prijavila/o doktorsku disertaciju s istovjetnom temom ni na jednom drugom Sveučilištu.

U Osijeku, 2. ožujka 2011.

Potpis

Ime i prezime

Napomena (po potrebi):

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u iskanom obliku – potpisano – referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.